

T.C.
ORDU
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1140

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası

VEKİLİ :

Sümer 1 Sokak No:12/7 Kızılay Çankaya/ANKARA

KARŞI TARAF (DAVALI) : Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı /ORDU

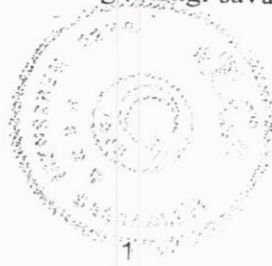
VEKİLİ :

İSTEMİN ÖZETİ

: Davacı oda tarafından, Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.11.2014 tarih ve 2014/135 sayılı kararıyla onaylanarak yürürlüğe giren İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı'nın Görev, Yetki, Çalışma Yönetmeliği'nin "İmar ve Şehircilik Şube Müdürlüğü'nün görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 9'uncu maddesinin (m) fıkrasının, bunun dayanağı olan Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.11.2014 tarih ve 2014/135 sayılı kararının ve bu Yönetmelik uyarınca hazırlanan Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 2017/310 sayılı kararı ile onaylanarak yürürlüğe giren Ordu Büyükşehir Belediyesi Ücret Tarifesi'nin "İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı" başlıklı bölümünün 14. ve 15. numaralı olan kısımlarının; Belediye Kanununda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin belediyelerce tutulacağına dair bir düzenlenmenin bulunmadığı, kanunla düzenlenmesi gereken bir durumun yönetmelikle düzenlenemeyeceği, söz konusu durumla ilgili bir çok yargı kararının bulunduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ

: **Usul yönünden**, uyuşmazlık konusu yeni kayıt ücreti ve yenileme kayıt ücreti istenmesine ilişkin belediye meclisi kararının davacının isteği üzerine verilen bir hizmet olması nedeniyle bir tarifeye dayalı olarak alındığı, bu nedenle davanın görev yönünden reddedilerek Vergi Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiği, davanın süresinde açılmadığı, davacı odanın ehliyetinin olmadığı; **esas yönünden ise** Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97'nci maddesinde her türlü hizmet için düzenleyecekleri tarifelere dayanarak belediyelerin ücret talep edebilecekleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesinin (f) fıkrasında kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteklerine bağlı hizmetler karşılığında alınacak ücretlere ilişkin tarife hakkında belediye meclisinin karar verebileceği, 23'üncü maddesiyle de kararların mahalın en büyük mülkiye amirinin onayıyla yürürlüğe gireceğinin hükme bağlandığı, Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla da Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı Görev Yetki ve Çalışma Yönetmeliği'nin düzenlendiği, anılan Yönetmeliğin 9'uncu maddesinin (m) fıkrasında ise "*Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde mesleki faaliyet gösteren mühendis, mimar ve diğer teknik elemanların fenni sicil kayıtlarını tutmak*" şeklinde, İmar ve Şehircilik Şube Müdürlüğü'nün görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlendiği, bu hükme istinaden söz konusu ücretlerin alındığı, işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddedilmesi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
ORDU
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1140

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ordu İdare Mahkemesi'nce, davalı idarenin usuli itirazları yerinde görülmeyerek, dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33'üncü maddesinde, "Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler..." kuralına yer verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde de "Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek." kuralına yer verilmiştir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde "(1) Bu Yönetmelikte geçen (...) (z) **Fen adamları:** Yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makina, harita kadastro ve benzeri alanlarda mesleki ve teknik öğrenim veren, en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar ile 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elemanları," olarak, aynı fıkranın (aa) başlıklı alt bendinde ise "**Fenni mesul:** Yapının tüm malzemeleri ve tesisatı ile birlikte, plana, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara, teknik şartnamelere, uygun olarak inşa edilmesinin kamu adına denetimini üstlenen, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensuplarını," olarak tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmeliğin "Yapı projeleri" başlıklı 57'nci maddesinin (18)'inci fıkrasında "Proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yapturmaları gerekir." kuralına; Fenni mesuliyet hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgililerin sicillerinin tutulmasına dair esasların belirlendiği "**Fenni mesuliyet**" başlıklı 68'inci maddesininin (16)'nci fıkrasında "**Fenni mesullerin sicilleri,** ilgili meslek odalarınca, ilgili idareden alınacak iş bitirme belgeleri de dikkate alınarak tutulur ve yeni bir fenni mesuliyet üstlenilmesinde bu siciller dikkate alınır." kuralına, 17'nci fıkrasında "**Fen adamlarının sicilleri,** belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulur ve bu sicillerin birer kopyaları her yılsonunda Müdürlüğe gönderilir." kuralına, 18'inci fıkrasında ise "Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yerlerde görev yapacak fen adamlarının sicillerinin tutulması Müdürlüğe aittir." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı oda tarafından, Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.11.2014 tarih ve 2014/135 sayılı kararıyla onaylanarak yürürlüğe giren İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı'nın Görev, Yetki, Çalışma Yönetmeliği'nin "İmar ve Şehircilik Şube Müdürlüğü'nün görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 9'uncu maddesinin (m) fıkrasının, bunun dayanağı olan Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.11.2014 tarih ve 2014/135 sayılı kararının ve bu Yönetmelik uyarınca hazırlanan Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 2017/310 sayılı kararı ile onaylanarak yürürlüğe giren Ordu Büyükşehir Belediyesi Ücret Tarifesi'nin "İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı" başlıklı bölümünün 14. ve 15. numaralı olan kısımlarının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

T.C.
ORDU
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1140

Uyuşmazlık; Ordu Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösterecek mimarlık ve mühendislik proje müellifleri ile fenni mesullerin Ordu Büyükşehir Belediyesi'ne kayıt olma zorunluluğunun bulunup bulunmadığından kaynaklanmaktadır.

"Fenni Mesul" ve "Fen Adamları" kavramları gerek İmar Kanunu'nda gerekse Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde tanımlanmış ve iki kavramın farklı mesleki alanları ifade ettiği belirtilmiştir. Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde, proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/1/1954 tarih ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırmaları gerektiği, fenni mesullerin sicillerinin, ilgili meslek odalarınca tutulacağı açık bir şekilde belirtilmiştir. Yine Yönetmelikte, "fen adamlarının sicilleri"nin ise belediye ve mücavir alanı sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulacağı belirtilmiştir. Öte yandan, 6235 sayılı Kanun uyarınca, Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslek mensuplarının ilgili odaya kayıt yaptırmaya zorunluluğu bulunmakla birlikte, Belediye Kanunu'nda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin Belediyece tutulacağına ilişkin açık bir hüküm yer almamaktadır.

Bu durumda; yukarıya alınan mevzuat hükümleri uyarınca proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin Belediyece tutulacağına ilişkin açık bir hüküm yer almaması nedeniyle, Ordu Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösterecek mimarlık ve mühendislik proje müellifleri ile fenni mesullerin Ordu Büyükşehir Belediyesine kayıt olma ve buna ilişkin ücretin belirlenmesine ilişkin olarak tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Nitekim, benzer bir dosyada aynı gerekçeyle verilen iptal kararı Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 18/10/2017 gün ve E:2016/2725, K:2017/7250 sayılı kararı ile onanmıştır.

Bununla birlikte dava konusu işlemin davacı odanın üyelerinin çalışma hayatına ilişkin olduğu, bu itibarla yürütülmesi halinde telafisi güç zararlar doğabileceği açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemlerin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 sayılı Kanunun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın yürütmesinin durdurulmasına, **kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 gün içerisinde Samsun Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere 02/11/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.**

Başkan

Üye

Üye

Ordu İdare Mahkemesi
Başkanı
ASLI GİBİDİR

T.C.
ORDU
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1140

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası

VEKİLİ :

Sümer I Sokak No:12/7 Kızılay Çankaya/ANKARA

KARŞI TARAF (DAVALI) : Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı /ORDU

VEKİLİ :

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı oda tarafından, Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.11.2014 tarih ve 2014/135 sayılı kararıyla onaylanarak yürürlüğe giren İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı'nın Görev, Yetki, Çalışma Yönetmeliği'nin "İmar ve Şehircilik Şube Müdürlüğü'nün görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 9'uncu maddesinin (m) fıkrasının, bunun dayanağı olan Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.11.2014 tarih ve 2014/135 sayılı kararının ve bu Yönetmelik uyarınca hazırlanan Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 2017/310 sayılı kararı ile onaylanarak yürürlüğe giren Ordu Büyükşehir Belediyesi Ücret Tarifesi'nin "İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı" başlıklı bölümünün 14. ve 15. numaralı kısımlarının; Belediye Kanununda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin belediyelerce tutulacağına dair bir düzenlenmenin bulunmadığı, kanunla düzenlenmesi gereken bir durumun yönetmelikle düzenlenemeyeceği, söz konusu durumla ilgili bir çok yargı kararının bulunduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usul yönünden, uyuşmazlık konusu yeni kayıt ücreti ve yenileme kayıt ücreti istenmesine ilişkin belediye meclisi kararının davacının isteği üzerine verilen bir hizmet olması nedeniyle bir tarifeye dayalı olarak alındığı, bu nedenle davanın görev yönünden reddedilerek Vergi Mahkemesi'ne gönderilmesi gerektiği, davanın süresinde açılmadığı, davacı odanın ehliyetinin olmadığı; **esas yönünden ise** Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97'nci maddesinde her türlü hizmet için düzenleyecekleri tarifelere dayanarak belediyelerin ücret talep edebilecekleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18'inci maddesinin (f) fıkrasında kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteklerine bağlı hizmetler karşılığında alınacak ücretlere ilişkin tarife hakkında belediye meclisinin karar verebileceği, 23'üncü maddesiyle de kararların mahalın en büyük mülkiye amirinin onayıyla yürürlüğe gireceğinin hükme bağlandığı, Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla da Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı Görev Yetki ve Çalışma Yönetmeliği'nin düzenlendiği, anılan Yönetmeliğin 9'uncu maddesinin (m) fıkrasında ise "Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde mesleki faaliyet gösteren mühendis, mimar ve diğer teknik elemanların fenni sicil kayıtlarını tutmak" şeklinde, İmar ve Şehircilik Şube Müdürlüğü'nün görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlendiği, bu hükme istinaden söz konusu ücretlerin alındığı, işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddedilmesi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
ORDU
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1140

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ordu İdare Mahkemesi'nce, davalı idarenin usuli itirazları yerinde görülmeyle, dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33'üncü maddesinde, "Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler..." kuralına yer verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde de "Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek." kuralına yer verilmiştir.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde "(1) Bu Yönetmelikte geçen (...) (z) **Fen adamları:** Yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makina, harita kadastro ve benzeri alanlarda mesleki ve teknik öğrenim veren, en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar ile 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elemanları," olarak, aynı fıkranın (aa) başlıklı alt bendinde ise "**Fenni mesul:** Yapının tüm malzemeleri ve tesisatı ile birlikte, plana, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara, teknik şartnamelere, uygun olarak inşa edilmesinin kamu adına denetimini üstlenen, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensuplarını," olarak tanımlanmıştır.

Aynı Yönetmeliğin "Yapı projeleri" başlıklı 57'nci maddesinin (18)'inci fıkrasında "Proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yapturmaları gerekir." kuralına; Fenni mesuliyet hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgililerin sicillerinin tutulmasına dair esasların belirlendiği "**Fenni mesuliyet**" başlıklı 68'inci maddesininin (16)'nci fıkrasında "**Fenni mesullerin sicilleri, ilgili meslek odalarınca, ilgili idareden alınacak iş bitirme belgeleri de dikkate alınarak tutulur ve yeni bir fenni mesuliyet üstlenilmesinde bu siciller dikkate alınır.**" kuralına, 17'nci fıkrasında "**Fen adamlarının sicilleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulur ve bu sicillerin birer kopyaları her yılsonunda Müdürlüğe gönderilir.**" kuralına, 18'inci fıkrasında ise "**Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yerlerde görev yapacak fen adamlarının sicillerinin tutulması Müdürlüğe aittir.**" kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı oda tarafından, Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.11.2014 tarih ve 2014/135 sayılı kararıyla onaylanarak yürürlüğe giren İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı'nın Görev, Yetki, Çalışma Yönetmeliği'nin "İmar ve Şehircilik Şube Müdürlüğü'nün görev, yetki ve sorumlulukları" başlıklı 9'uncu maddesinin (m) fıkrasının, bunun dayanağı olan Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 13.11.2014 tarih ve 2014/135 sayılı kararının ve bu Yönetmelik uyarınca hazırlanan Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 2017/310 sayılı kararı ile onaylanarak yürürlüğe giren Ordu Büyükşehir Belediyesi Ücret Tarifesi'nin "İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı" başlıklı bölümünün 14. ve 15. numaralı olan kısımlarının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

T.C.
ORDU
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1140

Uyuşmazlık; Ordu Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösterecek mimarlık ve mühendislik proje müellifleri ile fenni mesullerin Ordu Büyükşehir Belediyesi'ne kayıt olma zorunluluğunun bulunup bulunmadığından kaynaklanmaktadır.

"Fenni Mesul" ve "Fen Adamları" kavramları gerek İmar Kanunu'nda gerekse Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde tanımlanmış ve iki kavramın farklı mesleki alanları ifade ettiği belirtilmiştir. Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde, proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/1/1954 tarih ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırmaları gerektiği, fenni mesullerin sicillerinin, ilgili meslek odalarının tutulacağı açık bir şekilde belirtilmiştir. Yine Yönetmelikte, "fen adamlarının sicilleri"nin ise belediye ve mücavir alanı sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulacağı belirtilmiştir. Öte yandan, 6235 sayılı Kanun uyarınca, Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslek mensuplarının ilgili odaya kayıt yaptırma zorunluluğu bulunmakla birlikte, Belediye Kanunu'nda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin Belediyece tutulacağına ilişkin açık bir hüküm yer almamaktadır.

Bu durumda; yukarıya alınan mevzuat hükümleri uyarınca proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin Belediyece tutulacağına ilişkin açık bir hüküm yer almaması nedeniyle, Ordu Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösterecek mimarlık ve mühendislik proje müellifleri ile fenni mesullerin Ordu Büyükşehir Belediyesine kayıt olma ve buna ilişkin ücretin belirlenmesine ilişkin olarak tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Nitekim, benzer bir dosyada aynı gerekçeyle verilen iptal kararı Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 18/10/2017 gün ve E:2016/2725, K:2017/7250 sayılı kararı ile onanmıştır.

Bununla birlikte dava konusu işlemin davacı odanın üyelerinin çalışma hayatına ilişkin olduğu, bu itibarla yürütülmesi halinde telafisi güç zararlar doğabileceği açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemlerin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 sayılı Kanununun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın yürütmesinin durdurulmasına, **kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 gün içerisinde Samsun Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere 02/11/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.**

Başkan

Üye

Üye

Ordu İdare Mahkemesi
Başkanı
ASLI GİBİDİR